

RESURSĂ EDUCAȚIONALĂ DESCHISĂ

**TERAPIA TULBURĂRILOR DE LIMBAJ
Jocuri cu caracter adaptativ la mediul de corectare**

*Prof. logoped, Păcurar Anca-Maria
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Hunedoara*

Martie 2025

Introducere

Terapia tulburărilor de limbaj joacă un rol esențial în dezvoltarea armonioasă a copiilor preșcolari și școlari mici, având un impact direct asupra comunicării, învățării și integrării sociale.

La aceste vârste, limbajul este un instrument-cheie în formarea relațiilor sociale, în acumularea cunoștințelor și în dezvoltarea emoțională. Identificarea și corectarea precoce a dificultăților de limbaj și comunicare este esențială pentru prevenirea problemelor de învățare și adaptare.

În etapa pregătitoare a terapiei tulburărilor de limbaj, *jocurile cu caracter adaptativ* au un rol esențial în facilitarea integrării copilului în procesul logopedic. Acestea contribuie la reducerea anxietății, la crearea unei atmosfere de învățare plăcute și la stimularea dorinței de comunicare.

Copiii pot resimți terapia logopedică ca pe o provocare sau pot avea temeri legate de corectarea vorbirii. Prin jocuri interactive, copilul se familiarizează treptat cu mediul terapeutic, cu logopedul și cu instrumentele utilizate în ședințe.

Cui se adresează?

Materialul de față se adresează în special, profesorilor logopezi și profesorilor psihopedagogi din învățământul special, dar și cadrelor didactice, putând fi utilizat ca suport în cadrul terapiei logopedice sau în cadrul unor activități ludice.

Ce se urmărește?

Scopul activităților ludice este de a reduce stresul, de a crește dorința copilului de a colabora făcând ca terapia să fie percepută ca o experiență plăcută.

Care sunt obiectivele propuse?

Prin utilizarea acestor jocuri ne propunem:

- Reducerea emoțiilor negative legate de vorbire și corectare
- Acceptarea interacțiunii prin metode ludice
- Stimularea curiozității și dorinței de a comunica
- Crearea unei percepții pozitive asupra corectării limbajului
- Crearea unei atitudini pozitive față de comunicare
- Dezvoltarea răbdării și a capacității de a urma indicații

1. Cunoașterea copilului

Obiectiv: Observarea nivelului de dezvoltare a limbajului, personalității și atitudinii față de vorbire.

- „*Cutia surpriză*” – Profesorul logoped are o cutie cu mai multe obiecte (jucării, figurine, imagini) și îl roagă pe copil să extragă un obiect și să vorbească despre el. Acest joc ajută la evaluarea vocabularului și a fluenței verbale.
- „*Harta mea*” – Copilul desenează sau lipește imagini pe o foaie pentru a reprezenta familia, prietenii, locurile preferate și apoi povestește despre ele. Această activitate îi permite profesorului logoped să evalueze limbajul spontan.
- „*Spune-mi despre tine*” – Profesorul logoped pune întrebări simple, cum ar fi: „Ce îți place să faci?”, „Care este animalul tău preferat?” sau „Ce jocuri îți plac?”.

2. Înlăturarea negativismului față de vorbire

Obiectiv: Eliminarea fricii sau reticenței copilului față de procesul logopedic.

- „*Vorbește prin marionetă*” – Copilului i se dă o păpușă de mână sau un animal de pluș și este încurajat să vorbească „prin” jucărie. Acest lucru reduce anxietatea și îl ajută să comunice mai liber.
- „*Oglinda magică*” – Copilul și profesorul logoped se uită în oglindă și fac expresii amuzante, apoi rostesc sunete sau cuvinte împreună. Acest exercițiu îl ajută să se obișnuiască cu propria voce și să se distreze.
- „*Cântă-mi ceva*” – Alegerea unui cântecel simplu pe care copilul să îl fredoneze sau să îl spună ritmic, pentru a reduce tensiunea legată de vorbire.

3. Crearea încrederii în propriile posibilități

Obiectiv: Dezvoltarea sentimentului de succes în comunicare.

- „*Supereroul vorbirii*” – Copilul alege un personaj de supererou și își imaginează că acesta are o voce puternică și clară. Prin acest joc, copilul își dezvoltă încrederea în propriile abilități.
- „*Vocabularul misterios*” – Profesorul logoped spune un cuvânt simplu și copilul trebuie să spună alte cuvinte asociate. De exemplu: „Măr” – „fruct”, „roșu”, „rotund”. Acest joc îi demonstrează copilului că poate vorbi cu ușurință.

- „*Jurnalul succeselor*” – Copilul și profesorul logoped notează împreună cuvinte sau sunete pe care copilul le-a pronunțat bine în timpul ședinței. La final, copilul primește un „sticker de reușită”.

4. Familiarizarea cu mediul logopedic

Obiectiv: Crearea unui mediu confortabil și atractiv pentru copil.

- „*Detectivul logopedic*” – Copilul explorează cabinetul logopedic și descoperă diverse obiecte legate de terapie (oglinză, jucării, planșe). Fiecare obiect este o „pistă” care îl ajută să înțeleagă ce se va întâmpla în terapie.
- „*Călătorie prin alfabet*” – Se folosesc litere ilustrate și copilul trebuie să aleagă una și să spună un cuvânt care începe cu acea literă.
- „*Întrebări cu zaruri*” – Copilul aruncă un zar și, în funcție de numărul obținut, primește o întrebare simplă despre activitățile din cabinet. De exemplu: „Ce vezi pe perete?”, „Ce îți place la această cameră?” etc.

5. Crearea unei atitudini pozitive față de corectare

Obiectiv: Încurajarea copilului să accepte corectarea sunetelor într-un mod natural și relaxant.

- „*Cine spune mai bine?*” – Profesorul logoped și copilul rostesc alternativ un sunet sau un cuvânt, iar jucăria (sau păpușa terapeutului) „decide” cine l-a spus cel mai clar.
- „*Jocul oglinzii*” – Profesorul logoped pronunță un cuvânt într-un mod exagerat și greșit, iar copilul trebuie să „corecteze” terapeutul spunându-l corect.
- „*Antrenorul de vorbire*” – Copilul devine „antrenor de vorbire” pentru o păpușă sau o jucărie care „are nevoie de ajutor” pentru a învăța să pronunțe corect.

6. Jocuri cu caracter adaptativ la mediul de corectare

Obiectiv: Integrarea copilului într-un mediu de învățare bazat pe joc.

- „*Ghicește sunetul*” – Profesorul logoped face un sunet și copilul trebuie să recunoască ce sunet este (ex: „ssss” pentru șarpe etc).
- „*Trenulețul cuvintelor*” – Copilul spune un cuvânt, iar profesorul logoped continuă cu un cuvânt care începe cu ultima literă a cuvântului anterior.

- „*Oglinda fermecată*” – Copilul trebuie să imite mișcărilor gurii terapeutului în timp ce pronunță sunete sau cuvinte.

7. Jocuri la alegere pentru observarea inițiativei copilului

Obiectiv: Evaluarea spontaneității copilului în comunicare.

- „*Povestea fără sfârșit*” – Profesorul logoped începe o poveste scurtă, iar copilul trebuie să o continue cum dorește.
- „*Ziua mea perfectă*” – Copilul descrie cum ar arăta o zi perfectă pentru el.
- „*Teatrul umbrelor*” – Copilul creează o poveste folosind umbre proiectate pe perete.

8. Antrenarea în jocuri de perspicacitate

Obiectiv: Dezvoltarea gândirii logice și a atenției în paralel cu dezvoltarea limbajului.

- „*Cine lipsește?*” – Se prezintă o imagine cu mai multe obiecte, apoi una dintre ele este ascunsă, iar copilul trebuie să spună ce lipsește.
- „*Ce nu se potrivește?*” – Se arată trei imagini (ex: măr, pară, mașină), iar copilul trebuie să spună care nu se potrivește și de ce.
- „*Șarpele cuvintelor*” – Se dau câteva litere amestecate, iar copilul trebuie să le aranjeze pentru a forma un cuvânt.

Bibliografie:

- Anca, M. (2007). *Logopedie*, Presa Universitară Clujeană;
- Vărășmaș, E.; Stănică, C. (1997). *Terapia tulburărilor de limbaj*, București: Editura Didactică și Pedagogică.